

Van: " [redacted]@bugelhajema.nl>
Verzonden: donderdag 17 april 2025 16:51
Aan: " [redacted]@hardenberg.nl>
Cc: " [redacted]@bugelhajema.nl>; " [redacted]@bugelhajema.nl>
Onderwerp: RE: Heemserpoort, ontwerprichtlijnen das en steenmarter

Dag [redacted],

Onderstaand hebben we beknopt de onderstaande vragen weergegeven en van een antwoord voorzien. We zijn niet ingegaan op de rode opmerking bij de tekst van Das en Vecht omdat wij niet op de hoogte zijn van de huidige contacten tussen gemeente en Das en Vecht. Hopelijk is dit zo duidelijk en anders horen we dit graag.

1. Wat betekent van noord naar zuid in het kader van de verbindingsroute das?

Hiermee wordt de verbindingsroute door het plangebied bedoeld. Zie figuur 3. uit het Activiteitenplan Wet natuurbescherming Bedrijventerrein Heemserpoort (d.d. 5 december 2022). Deze verbindingsroute is opgenomen als voorschrift in de verleende ontheffing. Indien dit niet haalbaar is in het stedenbouwkundig plan is naar ons idee overleg met de provincie noodzakelijk.

2. Hoe zit het met het te compenseren foerageergebied das?

Dit punt is nader beschreven in de ontheffing en het bijbehorend Activiteitenplan (specifiek MAATREGEL VERBETERING VAN HET LEEFGEBIED voor das, pagina 23). Door de ruimtelijke ontwikkeling fase 1 van het bedrijventerrein verdwijnt 8,7 ha foerageergebied. Dit moet inderdaad gecompenseerd worden met minimaal 13 ha foerageergebied. In het Activiteitenplan is opgenomen dat we dit als volgt compenseren:

- 2,5 hectare grond op en om het bedrijventerrein;
- 3 hectare grond langs de randen van het zonnepark;
- 11 hectare grond onder en tussen de zonnepanelen.

Dit komt in totaal op 17,5 ha waarbij ook een deel is 'gereserveerd' voor fase 2. Naar ons idee dient nog invulling te worden gegeven aan de 2,5 ha aan de randen van het bedrijventerrein. Rondom het bedrijventerrein dienen zones van kruidenrijk grasland en struweelhagen aangeplant te worden. Deze zones dienen tussen de 3 en 10 meter breed te zijn.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Adviseur voor de leefomgeving

Vaart NZ 50 T: 0592- [redacted]
9401 GN Assen M: 06- [redacted]

BügelHajema, adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Van: [redacted]@hardenberg.nl>
Verzonden: donderdag 17 april 2025 12:00
Aan: [redacted]@bugelhajema.nl>
Onderwerp: FW: Heemserpoort, ontwerprichtlijnen das en steenmarter

Beste [redacted],

Zie onderstaande mail t.a.v. de das. Dit zijn vragen die bij Rho en onze stedenbouwkundige naar boven komen. Kun jij of een van je collega's ons hierin antwoord geven? Of is het handiger om hierover op korte termijn een Teams overleg in te plannen.

Groeten,

[redacted]

Van: [redacted]@hardenberg.nl>
Verzonden: donderdag 17 april 2025 11:45
Aan: [redacted]@hardenberg.nl>
Onderwerp: FW: Heemserpoort, ontwerprichtlijnen das en steenmarter

Dag [redacted],

Zoals zojuist besproken.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 16 april 2025 11:59
Aan: [redacted]@rho.nl>
CC: [redacted]@rho.nl>
Onderwerp: Re: Heemserpoort, ontwerprichtlijnen das en steenmarter

Dankjewel [redacted],

Ik bespreek dit morgen even met [redacted] hoe we hier verder mee omgaan. Als je aanvullend nog advies hebt om het stedenbouwkundig plan aan te passen dan hoor ik dat graag! In overleg met [redacted] neem ik mogelijk contact met [redacted] over je vragen.

Groet [redacted]
Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 16 apr 2025 om 09:33 heeft [redacted]@rho.nl> het volgende geschreven:

Hoi [redacted] en [redacted],

Dank [redacted] Sommige stukken waren inderdaad bekend. Sommige nieuw. We zullen het boekwerk onder t kopje Natuur zo mogelijk aanvullen.

Voor het stedenbouwkundig plan:

1. Met name de eis/ wens om worden **van noord naar zuid (???) over het bedrijventerrein groenverbindingen van minimaal 15-20 meter breedte aan te leggen (met een kruidenrijk grasmengsel en struweelhagen) halen we nu niet in het stedenbouwkundig plan.**
2. Das en Vecht ziet hiervoor vooral mogelijkheden **langs de randen (Polenweg en Kroondijk)**. Wij hebben nu wel die langs de Polenweg. Aangezien de Kroondijk de hoofdentree wordt van het plangebied moeten we even goed kijken hoe we hier mee omgaan.
3. Ik denk dat de gemeente een gebied (in de directe omgeving) moeten aanwijzen waar minimaal 16,5 hectare aan **vervangend leefgebied** voor das en steenmarter wordt gerealiseerd...

Resumerend haal ik het volgende uit de stukken wat van belang is voor Heemserpoort::

Ontheffing zonnepark Provincie.

Ik ga er vanuit dat ook voor het bedrijventerrein een soortgelijke ontheffing aangevraagd gaat worden. En dat we moeten voldoen aan de volgende eisen:

- In de nieuw aan te leggen bosschages en kruidenstroken worden 6 **vervangende verblijfplaatsen voor steenmarter** gerealiseerd. Dit gebeurt in de vorm van **steen- en/of takkenhopen**. Deze worden gebouwd op een fundering van zand of grind. Hierop wordt een nestkamer van ongeveer 30 bij 30 centimeter gebouwd door 2 boomstammen met een diameter van 15-20 centimeter tegenover elkaar op de fundering te leggen en hier bovenop met boomstammen een dak te vormen. De nestkamer wordt gevuld met droog hooi of vergelijkbaar materiaal. De nestkamer heeft minimaal 2 openingen van maximaal 8 centimeter groot. Boven op de boomstammen wordt grof en fijn snoeimateriaal gestrooid. De steenhoop wordt op dezelfde manier gerealiseerd, alleen dan met stenen in plaats van met boomstammen en snoeimateriaal (zie Figuur 4 in *E – Bijlage* van deze ontheffing).
- **De oevers van de watergang in het midden van het plangebied worden aangeplant met natuurlijke, ruige begroeiing.** Daarnaast wordt er **geen oeverbeschoeiing** geplaatst en worden de oevers niet gemaaid, zodat er jaarronde dekking aanwezig is.
- Om vrije toegang voor de betrokken soorten tot het zonnepark te garanderen, komt de onderrand van het hek rond het zonnepark minimaal 20 centimeter boven het maaiveld te liggen.
- Om te voorkomen dat het bedrijventerrein een belemmering vormt voor dassen en andere soorten om foerageergebieden en andere burchten ten zuiden van het projectgebied te bereiken, worden **van noord naar zuid over het bedrijventerrein groenverbindingen van minimaal 15-20 meter breedte aangelegd**. Deze verbindingen worden ingezaaid met een **kruidenrijk grasmengsel** en **langs de randen worden struweelhagen** geplaatst.
- Onder de N343 en de Jachthuisweg worden **twee faunatunnels** geplaatst.
- Er wordt in totaal minimaal 16,5 hectare aan **vervangend leefgebied** voor das en steenmarter gerealiseerd.

Stichting Das en Vecht:

1. ten noorden en ten zuiden van de **Jachthuisweg minimaal één faunapassage** (tunnel) onder de Jachthuisweg
2. **houtwal** 'verbindingstrook' (zie bijlage) aan te leggen **van het ene naar het andere terrein/bosperceel: waar???**
 1. **Breedte van 20 m** van de verbindingstrook is wat ons betreft het minimum.
 2. Advies: **schouwpad** aan één zijde van de verbindingstrook, zodat struweelrand de maximale breedte kan krijgen.
 3. **Struweel** bestaand: uit doornstruiken met dominantie **van Sleedoorn 60%. Verder Meidoorn 20%, Hondсроos 10% en Eglantier 10%**
3. Verder zou het advies zijn om **veel fruit dragende bomen/struiken** aan te planten, zoals appel, peer, pruim, bosbessen, bramen enz. Ook rondom het zonnepark

 Hajema mbt bedrijventerrein:

4. Het onderzoeksgebied ligt tussen drie bewoonde dassenburchten (Stichting Das en Vecht)
5. Tijdens het locatiebezoek eind 2021 zijn enkele sporen waargenomen, zoals mogelijke wissels aan de zuidzijde van het onderzoeksgebied. Deze wissels lopen in noord-zuidelijke richting. Het 1 BügelHajema Adviseurs (2021). Uitgebreide natuurtoets bedrijvenpark Heemserpoort. **Onduidelijk is wat met VAN NOORD NAAR ZUID wort bedoeld...**

6. onderzoeksgebied vormt een natuurlijke verbinding tussen de drie burchten en tussen foerageergebieden.
7. Omdat het om 8,7 hectare secundair foerageergebied gaat, moet minimaal 13 hectare foerageergebied worden gecompenseerd (150% van de huidige situatie). (gaat dit over het zonnepark of over Heemserpoort??)

8. <image001.png>

Op bovenstaande plaat wordt vooral langs de randen (Polenweg en Kroondijk) de oplossing gezocht voor das (en steenmarter).

Met vriendelijke groet,

Adviseur Planvorming en Ontwerp

T: 058-
E: @rho.nl
W: rho.nl

Druifstreek 72-C
8911 LH LEEUWARDEN
Postbus 150 3000 AD ROTTERDAM

[<image002.jpg>](#)

[<image003.jpg>](#)

* aanmelden voor onze nieuwsbrief? - klik dan [hier](#)